

Mozes op de Sinai

Periodethema: in de woestijn
Exodus 19

KERNTEKST

'En de HEERE zeide tot Mozes: zie, Ik zal tot u komen in een dikke wolk, opdat het volk hore, als Ik met u spreek en dat zij ook eeuwiglijk aan u geloven.' (Ex. 19: 9a)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

De Heere komt naar Mozes in een wolk. Niemand kan de Heere zien, omdat Hij zo groot, almachtig en schitterend is. Het volk zal luisteren als God Zijn woorden aan Mozes geeft. Ze moeten weten Wie God is. Het zal dan ook duidelijk zijn dat Mozes een geroepen knecht van God is. Ze zullen naar de woorden van Mozes luisteren.

BEGINSITUATIE

Vorige keer is verteld over het water uit de steenrots en de strijd met Amalek. Stel duidelijke vragen over het verhaal van vorige week:

- Waarom mopperen de Israëlieten opnieuw?
- Wat willen ze met Mozes doen?
- Wat doet Mozes?
- Welke opdracht krijgt hij van God?
- Hoe noemt Mozes deze plaats en waarom?
- Wie zijn de Amalekieten?
- Wat doen deze Amalekieten?
- Wat moet Jozua in opdracht van Mozes doen?
- Wat doet Mozes en wie helpt hem daarbij?
- Welke opdracht krijgt Mozes?

DOELSTELLINGEN

- De kinderen vertellen over de trouw en de zorg van God voor het volk Israël.
- Hen laten zien hoe groot de liefde van God is, maar ook hoe geweldig groot God is.

- De kinderen duidelijk maken dat Gods wet ons laat zien wie wij als zondaren zijn, maar ook dat je de wet van God wilt houden als je Hem liefhebt.

INDELING

- Het volk bij de Sinai.
- De boodschap aan het volk.
- De voorbereiding van het volk.
- De verschijning van God.
- De wetgeving door God.

OPMERKINGEN

Bij de voorbereiding kunt u de site <http://abcvanhetgeloof.nl> gebruiken. Zowel voor de jongeren als voor de kinderen wordt het begrip 'niet begeren', 'geen afgoden', 'Gods dag eren', 'ouders eren', 'niet stelen', 'Gods naam', 'lieg niet' en 'niet doodslaan' goed uitgelegd en besproken:

abcvoorkinderen.nl/wij-doen/niet-begeren.html
abcvoorkinderen.nl/wij-doen/geen-afgoden.html
abcvoorkinderen.nl/wij-doen/eerbied-voor-gods-dag.html
abcvoorkinderen.nl/wij-doen/ouders-eren.html
abcvoorkinderen.nl/wij-doen/niet-stelen.html
abcvoorkinderen.nl/wij-doen/gods-naam.html
abcvoorkinderen.nl/wij-doen/lieg-niet.html
abcvoorkinderen.nl/wij-doen/niet-doodslaan.html
abcvanhetgeloof.nl/geen-afgoden
abcvanhetgeloof.nl/wij-doen/eer-je-ouders
abcvanhetgeloof.nl/wij-doen/niet-stelen
abcvanhetgeloof.nl/wij-doen/godsnaam-jongeren
abcvanhetgeloof.nl/wij-doen/nietliegen-jongeren
abcvanhetgeloof.nl/wij-doen/nietdoodslaan-jongeren

ZINGEN

Psalm 81: 9-11; 105: 5.

Tien Geboden des Heeren: 1-9.

Voor de kinderen uit groep 5 en 6: Psalm 19: 4; 68: 4; 97: 1; 103: 9; 105: 24; 119: 53.

'Op Sinai, ver van het volk' (OMK, deel 2, nr. 17)

'Heilig, heilig, heilig' (OTH, nr. 317; UAM, nr. 4; WKK, nr. 442)

Neem mijn leven, laat het Heer' (OTH, nr. ; UAM, nr. 178; WKK, nr. 267)

'Op bergen en in dalen' (OHB, nr. 143; JdH, nr. 306; WKK, nr. 459)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 19: 4a. Het gaat hier over de wet van God, de Tien Geboden, die door God aan Mozes gegeven werd op de berg Sinai voor Zijn volk om naar te leven. De wet van de Heere verspreidt een volmaakte glans, want zij bekeert het hart. De wet van de

INTRODUCTIE

Praat met de kinderen over het verbodsbord: wat betekent dit bord? Wat wil dit bord zeggen? Ze kunnen ook wel voorbeelden geven van borden met een plaatje in de witte cirkel: een fiets, een auto, een voetganger. Laat ze enkele voorbeelden zien. Wat is de bedoeling van een verbodsbord? Waarom is dat nodig? Geef ze de opdracht om te luisteren of het in het verhaal ook over geboden gaat.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Kijk eens naar boven! Boven de rotsen. Zie je die vogel vliegen? Hij lijkt zo klein, maar hij is heel groot. De vleugels van een arend zijn ze wel twee meter breed als hij ze wijd uitspreidt.

Vertelling

De arend (of adelaar) maakt zijn nest hoog op de rotsen van de bergen. Dat nest is meestal gemaakt van takken. Meestal krijgt een arend één of twee jonge arenden. De arend zorgt heel goed voor de jonge vogels. Hij zorgt dat zij op tijd kleine stukjes vlees krijgen. Jonge arenden kunnen nog niet vliegen. Soms duurt dat meer dan twee maanden. Al die tijd zorgen de vaderarend en moederarend voor de jongen. Dan komt het moment dat ze moeten leren vliegen.

Kijk, de jonge arend zit op de rand van het nest. Hij fladdert wat met zijn vleugels. Dan wipt hij van het nest af. Hij duikelt naar beneden. Zal de jonge arend te pletter vallen op de rots? Nee, de vaderarend vliegt pijlsnel naar beneden en gaat onder de jonge arend vliegen. Als de jonge arend valt, kan de oude arend hem opvangen op zijn grote vleugels. Mozes kent dit beeld. Hij heeft in de woestijn zo

Heere geeft heerlijkheid, glorie, licht en helderheid. Het is het getuigenis van God: dat is eeuwig (voor altijd) zeker en leert aan slechten (zondige mensen) wijsheid. Als God je bekeert, ga je Zijn wet zien als licht: God laat je zonden zien en wat Hij van je vraagt. Je wilt Hem dan dienen en naar Zijn geboden leven.

MATERIALEN

Voor de kinderen uit groep 5 en 6 is het goed om een kaart te gebruiken die de reis van de Israëlieten door de woestijn laat zien. Duidelijk zijn dan de bergen van de Sinai te zien. U kunt ook wat foto's meenemen van verbodsborden (zie de introductie).

BORDPLAN

Teken een verbodsbord op het bord: een rode rand met een witte cirkel in het midden.

vaak de grote arenden zien vliegen. De Heere zegt tegen Mozes op de berg Sinai: 'zoals de arend zorgt voor de jonge vogels heb ik al de tijd voor het volk Israël in de woestijn gezorgd.' De Heere praat met Mozes boven op de berg. Hoe kan dat? De Heere woont in de hemel. Mozes leeft op de aarde. Hoe kan de Heere dan met Mozes praten? Niemand kan toch God zien en blijven leven? Dat kan alleen als de Heere het wil.

HET VOLK BIJ DE SINAI

De Heere heeft ervoor gezorgd dat het volk Israël uit Egypte kon vertrekken. Dat is nu zevenenvertig dagen geleden. Het volk heeft al veel meegeemaakt, dat hebben we de afgelopen weken gehoord. De Heere heeft de Israëlieten over een droog pad in de Schelfzee geleid. De Egyptenaren zijn allemaal verdronken. God heeft gezorgd voor vlees, brood en water. Hij heeft hen geholpen in de strijd tegen de Amalekieten.

Nu zijn ze gekomen in de woestijn Sinai. In dit gebied zijn ook hoge bergen en steile rotsen. De wolkkolom blijft boven de berg staan. Dat is een teken dat het volk mag rusten. Onderaan de berg slaan de Israëlieten hun tenten op.

DE BOODSCHAP AAN HET VOLK

De Heere zegt tegen Mozes dat hij de berg op moet klimmen. Mozes mag dichterbij God komen. Mozes gehoorzaamt. Als de Heere hem roept, moet hij komen. Mozes kent de stem van God. De Heere heeft al zoveel tegen hem gezegd.

Nu krijgt hij een nieuwe opdracht. 'Mozes, ga naar het volk. Vertel hen dat ik de afgelopen tijd goed voor hen gezorgd heb, net zoals een arend voor zijn jongen zorgt.' *Heb jij al eens gemerkt dat God voor jou zorgt? Elke dag weer opnieuw? Wij vinden het*

vaak zo gewoon: je hebt elke dag eten en drinken. Je hebt een huis en je hebt voldoende kleren. Zo goed is God voor ons. Wat een trouwe zorg!

De Heere zegt nog meer tegen Mozes: 'zeg tegen het volk: Ik maak een verbond met jullie. Als jullie Mij zullen gehoorzamen en naar Mij zullen luisteren, zullen jullie een bijzonder volk zijn tussen van alle andere volken.'

Mozes luistert stil naar de Heere. God wil dat Israël een bijzonder volk wordt. God is de Baas over alle volken, alle volken zijn Zijn eigendom, maar Israël krijgt een bijzondere positie. God kiest Israël uit om Zijn liefde te ontvangen. Ze zullen een 'priesterlijk koninkrijk en een heilig volk zijn' lezen we in de Bijbel. Ze zullen priesterlijke en koninklijke waardigheid hebben. Maar ze zullen ook als een heilig volk, een apart gezet volk, leven. Bij een verbond zijn er altijd twee partijen. Je belooft elkaar dingen. God belooft Zijn zegen voor het volk, maar dan moeten ze Hem wel gehoorzamen.

Met deze boodschap klimt Mozes de berg af. Hij roept de oudsten bij elkaar. Dat zijn de belangrijkste mannen van elke stam. Mozes vertelt wat God tegen hem gezegd heeft, toen hij boven op de berg was. De oudsten vertellen de woorden van Mozes aan het volk.

Heel spontaan geeft het volk antwoord: 'alles wat de Heere gezegd heeft, zullen we doen.' Ze zijn zo onder de indruk van alles wat ze gezien en gehoord hebben, dat ze beloven naar God te zullen luisteren.

God heeft ook met ons een verbond gemaakt. Denk maar aan de doop. De Heere heeft ervoor gezorgd dat jij in een kerkelijke gemeente opgroeit en dat je elke dag Zijn Woord mag lezen en horen. Daarom mag de Heere ook van jou en mij gehoorzaamheid vragen. De Heere wil dat we naar Zijn geboden luisteren en doen wat Hij wil. Hij wil ons hart vernieuwen en ons bekeeren, zodat we naar God willen luisteren.

Mozes klimt opnieuw de berg op. Hij vertelt de Heere de reactie van het volk. Natuurlijk weet God alle dingen, maar Mozes mag het Hem vertellen. Mozes moet voor de tweede keer naar het volk met een boodschap. De Heere wil niet alleen met Mozes spreken. God wil dat het volk Zijn woorden ook zelf hoort. Ze zullen dan geloven dat Mozes echt de woorden spreekt die God eerst tegen hem verteld heeft. De Heere wil niet alleen voor het volk zorgen, maar ook voor Mozes, Zijn knecht.

DE VOORBEREIDING VAN HET VOLK

Mozes vertelt wat het volk moet doen. De Heere zal tot hen spreken, maar het volk moet zich wel voorbereiden. Mozes vertelt: 'over drie dagen zal de Heere tot jullie spreken. Jullie moeten alles klaarmaken voor die dag. Alle kleren moeten gewassen worden. Alles moet heel schoon zijn. Jullie moeten alleen met de dingen van de Heere bezig

zijn.' In de Bijbel staat dat het volk zich moet heiligen.

De mensen gaan aan het werk. Alles wordt gereed gemaakt. Af en toe kijken de mensen vol ontzag omhoog naar de berg Sinai. Wat zal er gebeuren op de derde dag? Ze voelen wel dat er iets bijzonders gaat gebeuren. *Als jij in de Bijbel leest of bidt, moet je ook beseffen dat je niet zomaar een verhaaltje leest of met iemand praat. De Bijbel is Gods Woord en daarom spreekt God tot jou als je Zijn woorden leest. Je bidt tot God en daarom moet je eerbiedig zijn.*

Mozes vertelt de mensen nog meer: 'jullie mogen niet bij de berg komen, maar je moet op een afstand blijven. Niemand mag de berg opklimmen. Iemand die dat toch doet, zal gedood worden. Zelfs een dier dat over de grens gaat en te dicht bij de berg komt, moet sterven. Niemand mag de berg zelfs maar met een vinger aanraken.'

DE VERSCHIJNING VAN GOD

Zo breekt de derde dag aan. Alles is klaar. Op de berg hangt een grote zware wolk. Uit de wolk komen bliksemflitsen. Het onweert. De mensen kijken verschrikt omhoog. God laat iets van Zijn macht, heerlijkheid en majesteit zien. Wat is een mens dan klein en wat is God dan groot en machtig. Er klinkt ook het geluid van een geweldige bazuin. De mensen zijn bang voor de dingen die gaan gebeuren. Ze hebben ontzag voor God. De hele berg beeft en siddert heel erg. De Heere daalt in een vuur op de berg neer. Er is veel rook boven de berg. Het volk kan God niet zien. Daar zorgt God Zelf voor. We lezen in de Bijbel dat niemand God kan zien en zal blijven leven. Daar is God te heilig voor. Zo laat God iets van zijn heerlijkheid zien en tegelijk laat Hij Zijn trouwe zorg aan het volk merken.

Mozes zegt dat de mensen nu uit hun tenten moeten komen. Ze lopen achter Mozes aan naar de berg, maar ze mogen niet over de grens. Niemand durft de berg aan te raken en te dicht bij de berg te komen. Het geluid van de bazuin wordt nog sterker. *Hoe luister jij naar de woorden van God? Soms vinden wij het maar gewoon en denken we niet na als we uit de Bijbel horen lezen. Je denkt aan heel andere dingen en bent met je gedachten ergens anders. Wat erg, hè!*

Dan spreekt Mozes tot God. De Heere antwoordt Mozes. Hij moet de berg opklimmen en op de spits van de berg komen. Mozes gehoorzaamt en klimt de berg op. Daar spreekt God opnieuw: 'ga naar beneden en zeg nog een keer tegen de Israëlieten dat ze absoluut niet over de grens bij de berg mogen komen. Zeg hen nadrukkelijk dat ze de berg niet aan mogen raken. Als ze dat wel doen, zullen ze gedood worden.'

Mozes zegt: 'het volk zal de berg niet opklimmen.' Maar de Heere weet hoe het volk is. Daarom wil Hij

dat Mozes alles nog een keer aan het volk vertelt. Mozes moet ook tegen de priesters zeggen dat ze zich moeten heiligen. De priesters op dit moment zijn niet de priesters zoals we die later kennen. Hier worden alle eerstgeborenen bedoeld. Ten slotte zegt God: 'daarna moet je samen met Aäron de berg opklimmen.' Aäron zal alleen een gedeelte van de berg op mogen klimmen. Alleen Mozes mag echt helemaal de berg opklimmen.

DE WETGEVING DOOR GOD

Zo klimt Mozes naar beneden. Hij vertelt alles wat de Heere gezegd heeft. Dan begint God te spreken: 'Ik ben de HEERE, uw God, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb.' Daarna volgen de Tien Geboden, die jij ook vanmorgen in de kerk gehoord hebt. Het volk luistert met diep ontzag en met grote eerbied. De Israëlieten durven niet bij de berg te komen en gaan zelfs achteruit. Op een afstand blijven ze staan.

Ze vragen aan Mozes: 'Laat God niet met ons spreken. Anders zullen we sterven. Luistert u maar naar de woorden van de HEERE. Vertel die woorden dan daarna aan ons.' Maar Mozes zegt: 'vrees niet. Wees niet bang. God wil jullie op de proef stellen. Hij wil dat jullie vol ontzag naar Hem luisteren, Hem zullen gehoorzamen en niet meer zullen zondigen.'

AFSLUITING

Dan klimt Mozes de berg op. Hij gaat naar de HEERE. God wil nog veel meer dingen aan Mozes vertellen. Diep onder de indruk gaan de mensen naar hun tenten. Dit is een dag om nooit te vergeten.

VERWERKING

Maak een keuze uit onderstaande mogelijkheden:

- Sluit aan bij de introductie: praat met de kinderen over de verbodsborden in de intro: Waarom verbiedt God ons dingen? Is dat nodig voor ons en waarom?
- Zing met elkaar enkele liederen die met het verhaal te maken hebben (zie boven) of leer een nieuw lied aan.
- Praat met de kinderen over de heiligheid van de Heere. Waarom kunnen wij de Heere niet zien?
- De Israëlieten moesten zich reinigen en heiligen om Gods Woord te kunnen horen. Geldt dit ook vandaag nog? Op welke manier kun je je voorbe-

reiden om Gods Woord te horen? Praat met de kinderen over het gebed voor het Bijbelles en de preek op zondag.

- In groep 5 en 6 kunt u op een eenvoudige manier praten over het doel van de wet van God. Denk daarbij aan:
  - je schrikt van de woorden van de Tien Geboden.
  - de wet maakt dat je je schuldig voelt, omdat je merkt dat je dingen fout doet.
- Vanuit jezelf is er geen hoop op verlossing.
- Je moet je vernederen voor God.
- Je merkt dat de Heere de zonde moet straffen.
- de wet is nodig om je te laten zien dat je eerbied en ontzag moet hebben voor God.
- Je leert om te bidden tot God of Hij je genade en vergeving wil geven.
- De wet wil dat je gehoorzaam bent aan de woorden van God en probeert te leven zoals God dat wil.
- U kunt een gesprekje houden met de kinderen over de wet van God in het Nieuwe Testament. Op veel plaatsen worden de Tien Geboden aangehaald. Met de kinderen van groep 5 en 6 kunt u ook proberen enkele Bijbelteksten te lezen. Het volgende overzicht kan u daarbij mogelijk helpen:

gebod	Bijbelgedeelte
1e gebod:	Mattheüs 4: 10
2e gebod:	Handelingen 17: 29
3e gebod:	1 Timotheüs 6: 1
4e gebod:	Mattheüs 24: 20
	Markus 2 : 27 en 28
	Hebreeën 4: 4 en 9-10
5e gebod:	Mattheüs 19: 19
	Efeze 6: 1-3
6e gebod:	Mattheüs 5: 21; 19: 18
	Romeinen 13: 9
7e gebod:	Mattheüs 5: 27-32; 19: 18
	Lukas 18: 18-22
	Romeinen 13: 9
8e gebod:	Mattheüs 19: 18
	Lukas 18: 18-22
	Romeinen 13: 9
9e gebod:	Mattheüs 19: 18
	Markus 10: 18-21
	Romeinen 13: 9
10e gebod:	Romeinen 7: 7; 13: 9
- Op de site staat nog een verwerking over dit verhaal.